

Felvásárolja-e Kína Európát?

Szunomár Ágnes

A legújabb hírek szerint Kína 6 milliárd dollár értékben szándékozik spanyol állampapírokat vásárolni, mely a híresen nagy kínai devizatartalék 0,27 százalékát adja csupán, de a spanyol államnak mindenesetre nagy segítség. Mivel a titkolózás mindkét fél részéről elég nagy, pontos adatokat nem tudni, de a kínaiak már tavaly is vásároltak kötvényeket több mint 600 millió dollár értékben, így mostanra – feltételezhetően – a spanyol állampapírok tíz százaléka van a birtokukban.

Az elmúlt hónapokban egyre több és több olyan hír lát napvilágot, mely Kína európai állampapír-vásárlásairól és több milliárd dollár értékű beruházásairól szól. Európai becslések szerint ugyan Kína jelenleg az eurózóna teljes adósságállományának valamivel több, mint hét százalékát birtokolja (8,8 milliárd euró értékben), azonban a tendencia dinamikusan növekszik. Görögország, Portugália és Spanyolország után egyes értesülések szerint Írország következhet, de hazánk is szívesen látná Kínát befektetőként és államkötvényeink felvásárlójaként.

Ami a kötvényfelvásárlásokkal kapcsolatos kínai nyilatkozatokat illeti, mindenki egybehangzóan állítja, hogy éppen a portfólió diverzifikálása zajlik. A kínai devizatartalék ismét rekordokat dönt, elérve a 2850 milliárd USD-t, melynek jelentős része továbbra is amerikai dollárban fekszik, de e hatalmas összeg körülbelül negyedét – 710 milliárd dollárt – már

euróban tartalékolják. „Folyamatosan devizatartalékaink diverzifikálására törekszünk, de e tartalékok növelése során továbbra is az amerikai eszközök adják a fő irányt” – mondta Csang Ming, a Kínai Társadalomtudományi Akadémia egyik közgazdásza, majd hozzátette „Egyelőre ez az egyetlen lehetséges opció, mivel Európa még mindig túl kockázatos”. „Jó dolog befektetni Európában, de azért nem oldhatjuk meg mi az európai problémákat” – áll a *People's Daily* tengerentúli verziójának hasábjain, ugyanakkor „...nem akarjuk, hogy az euró eltűnjön” – teszi hozzá Hszia Pin, a Kínai Központi Bank egyik tanácsadója.

Li Kö-csiang miniszterelnök-helyettes, a miniszterelnöki szék legvalószínűbb várományosa madridi látogatását követően – ahol az állampapírokról történő tárgyalások mellett több milliárd dollár értékben írtak alá megállapodásokat, elsősorban infrastrukturális és mezőgazdasági beruházásokra – Németországba, majd az Egyesült Királyságba látogatott a múlt hét folyamán, s mindenhol tárt karokkal fogadták, mellőzve még az ilyenkor szokásos emberi jogi eszmecsérét, kioktatást is. Az elmúlt időszak tehát nem csupán az állampapírok esetében vonzotta a kínai érdeklődést: a lengyel autópálya-tender elnyerése, illetve az olasz és a görög tengeri- és egy olasz légi-kikötő megépítésére kötött – szintén több milliárd dollár értékű – megállapodások jelzik, hogy Kína egyre több területen és egyre jelen-

több mértékben kíván jelen lenni Európában.

A kínai – magán, illetve részben vagy egészben állami tulajdonú – vállalatok ma már szinte minden infrastrukturális tenderen ott vannak Európában. Egy kínai metróépítéssel foglalkozó cég még a budapesti 4-es metró is megépítette volna. A szakasz – kínai szemmel nézve – rövid mivoltára való tekintettel ingyen, hogy azt betehesse portfóliójába, s ezáltal jobb esélyekkel indulhasson egyéb metróépítéssel kapcsolatos európai tendereken.

Bár az Európában jelen lévő kínai működőtőke mértéke – más térségekhez, például az Egyesült Államokhoz viszonyítva – szerénynek mondható, az elmúlt években dinamikusan növekszik. Más területeken, például az Európai Unió és Kína közötti kereskedelem tekintetében még szembetűnőbb a kapcsolat élénkülése, mert 2010-re – az Egyesült Államokat megelőzve – Európa lett Kína legnagyobb kereskedelmi partnere.

Kína önmagát „barátként” aposztrofálja, aki olyankor nyújt segítséget az arra rászorulóknak, mikor mindenki más eltűnik. A kínai kereskedelmi miniszter, Csen Tö-ming nyilatkozata szerint csupán arról van szó, hogy „IMF-tagként Kína vállalja a rá háruló kötelezettségeket”. A valóság persze ennél némileg árnyaltabb: az, hogy Kína felkarolja a válság által sújtott európai államokat nem „jószolgálat”, s nagy valószínűséggel nem csak üzletről szól, hanem európai befolyásról is. Az erős euró Kínának is érdeke, így nem meglepő, ha összehangolt lépéseket tesznek az eurózóna stabilitásának megőrzése érdekében, de az a fajta függőség, ami ily módon Kína és Európa között kialakul, „jövédélmező” lehet más szempontból is a Kínai Népköztársaság számára. Már ma is megfigyelhető egyfajta kettősség az egyes tagállamok Kína-politikája és például az Európai Parlament hozzáállása között, de előbb-utóbb az európai döntéshozók még en-

gedékenyebbek lesznek a Kínával kapcsolatos úgynevezett érzékeny kérdésekben. Ne lepődjünk meg tehát, ha Európában ezentúl majd visszafogottabban szorgalmazzák a jüan felértékelését, kevésbé kemény hangot ütnek meg az emberi jogi kérdések kapcsán, s esetleg egyre több tagállam jut arra az álláspontra, hogy a Kínával szemben évtizedek óta fenntartott fegyverembargó idejétmúlt, fel kellene oldani. Továbbá a piacgazdasági státuszt is igazán megérdemelnék már.

Egy görög diplomata – a több milliárd dollár értékű megállapodások aláírását követően – azt mondta, hogy Kína csupán a jól felfogott gazdasági érdekeit követi, maga is sokat profitál majd a görög, s ahhoz hasonló beruházásaiból, így nem hiszi, hogy hátsó szándékról, egy „kínai trójai falóról” lenne szó. A hatalmas profit realizálása esetében semmi kétségünk nem lehet, de az is egyre bizonyosabb, hogy Kína európai gazdasági és politikai befolyása jelentősen nőni fog az elkövetkező időszakban. Ebben azonban mindenki érdekelt lehet, mivel a kínai tartalékok diverzifikálása nem csupán Kínának az USA-tól való egyoldalú függőségét csökkentti, hanem erősíti az eurót, és közvetve építi azt a multipoláris világot is, melyben Kína mellett az Európai Unió is érdekelt.

* * * * *

Eddig megjelent számaink megtekinthetők és letölthetők a www.vki.hu honlapról